

Uddannelsesprogram

*Hoveduddannelsesforløb i Intern Medicin:
Gastroenterologi og Hepatologi*

*Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet - Randers /
Lever – Mave og Tarmsygdomme, Aarhus
Universitetshospital*

Målbeskrivelse 2014

Godkendt den 23.07.2020 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for intern medicin: gastroenterologi og hepatologi, opnås i det daglige arbejde på Medicinsk afdeling, Regionshospitalet - Randers og Lever- Mave og Tarmsygdomme, Aarhus Universitetshospital. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til de 2 afdelinger som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([aktuelle målbeskrivelse-SST](#)).

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

RMUK: (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration)

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

AMU: Almenmedicinsk uddannelseskoordinator

DYNAMU: Den yngre almenmedicinske uddannelseskoordinator

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse	3
Uddannelsesforløbets opbygning	6
Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer	6
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	7
Tabel over de obligate tværfaglige generelle kurser i hoveduddannelsen	8
Tabel over de obligate fælles intern medicinske kurser i hoveduddannelsen	8
Tabel over de obligate specialespecifikke kurser i hoveduddannelsen	8
Forskningstræningsmodul	8
1. ansættelse	9
1.1 Præsentation af afdelingen	9
1.1.1 Introduktion til afdelingen	9
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	10
1.1.3 Uddannelsesvejledning	10
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	10
1.2 Uddannelsesplanlægning	10
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	10
Ambulatoriefunktionen	11
Stuegangsfunktionen	11
Vagtfunktion	11
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	12
Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer	13
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	17
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	19
Tværfaglig konference	19
1.4.1 Undervisning	20
1.4.2 Kursusdeltagelse	20
Forskningstræningsmodul	21
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage	21
1.6 Forskning og udvikling	21
1.7 Anbefalet litteratur	21
2. Anden ansættelse	22

2.1.1 Introduktion til afdelingen / praksis	22
2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis	22
2.1.3 Uddannelsesvejledning	22
2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse	23
2.2 Uddannelsesplanlægning	23
2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	23
Ambulatoriefunktionen	23
Stuegangsfunktionen	23
Tværfaglig konference	23
Vagtfunktion	24
2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	24
Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer	25
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	30
2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	32
2.4.1 Undervisning	33
2.4.2 Kursusdeltagelse	34
2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage	34
2.6 Forskning og udvikling	34
2.7 Anbefalet litteratur	34
3. Tredje ansættelse	35
3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	35
Ambulatoriefunktionen	35
3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	35
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	36
4. Fjerde ansættelse	38
4.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse	38
Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer	39
Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer	41
5. Evaluerings af den lægelige videreuddannelse	45
5.1 Inspektorrappporter	45
5.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg	45
6. Nyttige kontakter	46
7. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse	47
7.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	48

7.2 Generelt om godkendelse af kompetencer	48
7.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet.....	48

Uddannelsesforløbets opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse	4. ansættelse
Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet – Randers	Lever- Mave og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital	Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet – Randers	Lever- Mave og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital
15 mdr.	15 mdr.	15 mdr.	15 mdr.
Side 6	Side 28	Side 6	Side 28

Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer

Målnummer	Mål/Kompetence	1. ans	2. ans	3. ans	4. ans
FIM1	Medicinske ekspert 1. Brystsmerter 2. Åndenød 3. Bevægeapparatets smerter 4. Feber 5. Vægttab 6. Fald og Svimmelhed 7. Ødemer 8. Mavesmerter og afførings forstyrrelser 9. Den terminale patient 10. Bevidstheds påvirkning og/eller neurologiske udfald 11. Væske og elektrolytforstyrrelser 12. Det abnorme blodbillede 13. Forgiftnings patienten 14. Den shockerede patient	X X X X X X X X X X X X			X X X
FIM2	Kommunikator		X		
FIM3	Samarbejder		X		
FIM4	Professionel		X		
FIM5	Leder- og administrator		X		
FIM6	Gennemføre stuegang	X			
FIM7	Varetage ambulatoriefunktion		X		
FIM8	Sikre den gode udskrivelse	X			
FIM9	Akademiker, Professionel				X

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

	Mål / Kompetence	1. ans	2. ans	3. ans	4. ans
GH1a	Abdominalsmerter	X			
GH1b	Afføringsforstyrrelser	X			
GH1c	GI - blødning		X		
GH1d	Malabsorption	X			
GH1e	Abnorm leverbiokemi	X			
GH1f	Icterus		X		
GH1g	Akut/subakut leversvigt				X
GH2	Gastroøsofageal reflux sygdom	X			
GH3	Ulcus sygdom	X			
GH4a	Mb. Crohn				X
GH4b	Colitis ulcerosa				X
GH4c	Mikroskopisk colitis			X	
GH5	Pankreassygdomme				X
GH6a	Viral hepatitis			X	
GH6b	Autoimmun leversygdomme				X
GH6c	Alkoholisk hepatitis		X		
GH7a	Øsofagus og fundus varicer				X
GH7b	Ascites og komplikationer		X		
GH7c	Hepatisk encephalopati		X		
GH8	Ernæringsterapi ved gastrohepatologiske sygdomme				X
GH9a	Øvre GI cancer				X
GH9b	Kolorektal cancer				X
GH9c	Primær og sekundær levercancer				X
GH10a	Øsfagus-gastro-duodenoskopi	X			
GH10b	Sigmoideoskopi og koloskopi			X	
GH10c	Bedside abdominal ultralyd				X
GH10d	Laparocentese		X		

Tabel over de obligate tværfaglige generelle kurser i hoveduddannelsen

Kurstitel	Placering i HU uddannelsen	Varighed	Tilmelding
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 1 (SOL 1) *	1–2 år	2 dage (eksternat)	Egen tilmelding (region Midt plan2learn.dk)
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 2 (SOL 2)	2–5 år (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat)	Egen tilmelding (SOL 2 tilmelding Sundsstyrelsen)
Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse 3 (SOL 3)	2–5 år (rækkefølgen på SOL 2 og 3 er vilkårlig)	3 dage (internat) 1 dag (eksternat)	Egen tilmelding (region Midt plan2learn.dk)

Tabel over de obligate fælles intern medicinske kurser i hoveduddannelsen

Kurstitel	Placering i HU uddannelsen	Varighed	Tilmelding
Akut medicin	1-2år	1 dag	Kurserne organiseres af Dansk Selskab for Intern Medicin. Efter tildeling af hoveduddannelsesforløb vil man kort tid efter modtage materiale fra den Centrale Kursusledelse i Dansk Selskab for Intern Medicin: Der fremsendes 1 eksemplar af det samlede kursusprogram for dig
De 8 selskabers kursusdag	1-2 år	4 dage	
Rationel farmakoterapi	1-2 år	2 dage	
Neurologi for intern medicinere	1-2 år	1 dag	
Psykiatri for intern medicinere	1-2 år	1 dag	
Rationel Klinisk beslutningsteori	1-2 år	1 dag	
Onkologi for intern medicinere	1-2 år	1 dag	
Den terminale patient, (palliativ behandling)	1-2 år	1 dag	
Den ældre patient	1-2 år	2 dage	

Tabel over de obligate specialespecifikke kurser i hoveduddannelsen

Kurstitel	Placering i HU uddannelsen	Varighed	Tilmelding
Gastroenterologi	1-3 år	4 dag	Kurserne organiseres af Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi. (Specialespecifikke kurser i gas/hep)
Gastrointestinal endoskopi	2-3 år	2 dage	
Hepatologi	1-3 år	4 dage	
Gastrointestinal billeddiagnostik	2-3 år	2 dag	I løbet af hoveduddannelsestiden vil man af hovedkursuslederen blive indkaldt til de specialespecifikke kurser. (SST specialespecifikke kurser)
Avanceret gastroenterologi og hepatologi	3-5 år	4 dag	

Forskningstræningsmodul

obligatorisk for læger, som ikke har gennemgået ph.d.-uddannelse eller skrevet disputats ([link hertil](#)).

1. ansættelse

Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet - Randers, ansættelsesvarighed 15 mdr.

1.1 Præsentation af afdelingen

Medicinsk Afdeling – Regionshospitalet - Randers

Medicinsk Afdeling består af fire afsnit, der dækker grenspecialerne kardiologi, infektionsmedicin, lungemedicin, reumatologi, hæmatologi, gastroenterologi, endokrinologi og geriatri. Alle de intern medicinske specialer har tilhørende ambulante klinikker og der er en intern medicinsk diagnostisk klinik med primært fokus på udredning for okkult cancer. Der er et dialyseafsnit med elektive dialysepatienter, der lægeligt hører under Nyresygdomme, Aarhus Universitetshospital.

Grenspecialerne udgør et team bestående af overlæger, eventuelt afdelingslæger, læger i hoveduddannelsesforløb og introduktionslæger. Antallet af læger i det enkelte team fastlægges ud fra de lægelige funktioner i teamet.

HU-lægen i gastroenterologi og hepatologi har ansættelse på medicinsk afdeling og vil af hensyn til uddannelsen i de fælles intern medicinske kompetencer i fase 1 have tidsbestemt arbejdsfunktionerne i de andre interne medicinske specialer.

Medicinsk afdeling er organiseret i følgende teams:

- Medicinsk Sengeafsnit 1 (MS1) og Hjerteklinikken.
(patienter med hjertemedicinske og andre medicinske sygdomme)
- Medicinsk Sengeafsnit 2 (MS2), Lungeklinikken, Klinik for Gigt- og Bindevævssygdomme og Medicinsk Diagnostisk Klinik
(patienter med medicinske sygdomme, herunder lungesygdom, infektionssygdom, medicinske sygdomme i bevægeapparatet og blodsygdomme)
- Medicinsk Sengeafsnit 3 (MS3), Klinik for Diabetes og Hormonsygdomme og Klinik for Lever-, Mave- og Tarmsygdomme.
(patienter med medicinske sygdomme, herunder mave-tarm og leversygdomme, stofskifte- og kalksygdomme, sukkersyge)
- Medicinsk Sengeafsnit 4 (MS4) og Hjerneskadeteamet
(patienter med medicinske sygdomme, herunder ældre patienter med funktionsnedsættelse (geriatri) samt Hjerneskadeteam (genoptræning))

Informationer om afdelingens behandlingstilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af [afdelingens hjemmeside](#).

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Før tiltrædelsen udsendes introduktionsprogram, uddannelsesprogram, arbejdsplan og navn på hovedvejleder.

Introduktionen foregår i løbet af 5 hverdage og nyansatte læger introduceres generelt til hospitalet ved den fælles sygehusintroduktion for nyansatte og modtager en særskilt indkaldelse til dette.

Den afdelingsspecifikke introduktion omfatter velkomst, præsentation, rundvisning samt introduktion til uddannelsesorganiseringen og specifikke arbejdsfunktioner. Introduktionsprogrammet indeholder også

undervisning i udvalgte akutte medicinske tilstande med fokus på logistikmæssige forhold samt følgevagter. Derudover vil der være undervisning i EPJ og diagnosekodning.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet og organiseringen af den lægelige uddannelse i afdelingen er anført på hjemmesiden om [lægelig uddannelse i Medicinsk afdeling](#).

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Afdelingen har to uddannelsesansvarlig overlæger (UAO), to uddannelseskoordinerende yngre læger og en forskningsansvarlig overlæge. Derudover har afdelingen fire certificerede 360-graders feedback-facilitatorer. Afdelingen er tilknyttet Aarhus Universitet og har fire kliniske lektorer med ansvar for den prægraduate uddannelse af medicinske studenter.

Postgraduate uddannes læger i klinisk basisuddannelse (KBU), i introduktionsstillinger til intern medicin, i blok-forløb til speciallæger i almen medicin (AP-læger) samt i hoveduddannelse til speciallæger i kardiologi, lungemedicin, reumatologi, infektionsmedicin, gastroenterologi, geriatri, onkologi, klinisk farmakologi og endokrinologi.

Hoveduddannelseslægen (HU-lægen) tildeles af UAO en hovedvejleder, der vil være speciallæge i gastroenterologi-hepatologi. Hovedvejlederens opgave er at sikre et optimalt uddannelsesforløb med hensigtsmæssig kompetenceerhvervelse. Alle hovedvejledere har gennemgået vejlederkursus. Alle speciallæger er kliniske vejledere og kan godkende kompetencer. Inden starten på ansættelsen modtages materiale med navn på hovedvejleder. Det er med hovedvejlederen at alle vejledersamtaler afholdes.

Regionshospitalet - Randers har et [Læringscenter](#) med faciliteter til færdighedstræning og simulationsøvelser.

1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

Hvert sengeafsnit samt ambulatorier (klinikker) er bemandet med et team af speciallæger og læger under uddannelse på forskellige kompetenceniveauer. Lægen i hoveduddannelsen vil i faste perioder være tilknyttet diverse sengeafsnit ambulatorier.

Se venligst afsnit 1.3 for mere detaljeret opdeling af hvilke kompetencer der forventes opnået ved de forskellige arbejdsfunktioner.

Der gives et overblik over arbejdsopgaver og struktur via [afdelingens hjemmeside](#).

1.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens speciallæger fungerer som daglige kliniske vejledere og kan godkende opnåede kompetencemål. I arbejdstilrettelæggelsen tages videst muligt hensyn til uddannelsesmæssige forhold.

Ud over de formelle samtaler finder løbende uddannelsesvejledning sted med udnyttelse af de læringssituationer, der opstår i den daglige kliniske praksis. Feedback kan opnås i forbindelse med afvikling af stuegang, i ambulatorie- og vagtfunktioner og ikke mindst ved de daglige fælles konferencer i afdelingen.

360° feedback afholdes, når ca. halvdelen af forløbet er gennemført og senest 6 måneder før ansættelsen ophører. 360° feedback gennemføres i elektronisk udgave med afsluttende samtale med en af afdelingens 360° feedback-facilitatorer. De praktiske forhold mhp 360° feedback er beskrevet på [360 graders feedback](#), Regionshospitalet – Randers.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Generelt deltager HU-lægen i alle funktioner indenfor specialet herunder stuegang, ambulatorium og endoskopi. I alle funktioner er der vejledning og supervision af speciallægerne.

I fase 1 tilstræbes at HU-lægen er tilknyttet det gastroenterologisk team i de første 3 mdr for derefter at roterer i de andre specialer mhp. at opnå de intern medicinske kompetencer. I hele fase 1 vil HU-lægen dog være under oplæring i endoskopi.

Ambulatoriefunktionen

Supervision og kompetencevurdering i ambulatoriet foregår som mesterlære. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet.

Alle uddannelsessøgende læger har dagsfunktion i ambulatoriet. Der arbejdes efter parallelambulatorie princippet, således at der altid er en eller flere speciallæger til stede i ambulatoriet til sparring og supervision.

Endoskopi: Det tilstræbes at HU-lægen minimum har en ugentlig skopidag. I fase 1 oplæres HU-lægen i gastroskopi (evt. sigmoideoskopi/koloskopi). I arbejdsplanen allokeres altid en speciallæge til supervision af HU-lægen i endoskopien.

Stuegangsfunktionen

Der er daglig stuegang på de 4 medicinske sengeafsnit MS1- MS4.

Der er typisk tilknyttet 2 speciallæger og 2-3 yngre læger til stuegang i hvert team. Speciallægerne har det overordnede kliniske ansvar for udredning af de indlagte patienter. På MS3 er der sædvanligvis daglig stuegang ved samme gastroenterologiske speciallæge en uge i træk.

Stuegangen indledes med et tavlemøde med deltagelse af læger og sygeplejersker. kl. 8.50-9.00. Tavlemødet giver mulighed for at følge patientforløb og blive inddraget i komplicerede kliniske beslutninger.

HU-læger i grunduddannelse mhp intern medicinske kompetencer (fase 1) roterer iht deres uddannelsesplaner. Der tilstræbes en rotation imellem sub-specialerne, og at uddannelsessøgende læger deler stuegangsgruppe med speciallæge (superviseret stuegang).

Vagtfunktion

Medicinsk Afdeling har 3 vagtlag. Hoveduddannelseslægen deltager i mellem og/eller bagvagtslaget (afhængig af kompetencer – HU lægen vil begynde med 2-6 måneder i mellemvagt), der begge har vagt på tjenestested. Vagtarbejdet foregår på akutafdelingen, de medicinske sengeafsnit og intensiv afd. samt ved evt. tilsyn på de øvrige afdelinger på hospitalet.

Det medicinske vagthold består af døgndækket tilstedeværelsesvagt for 1 mellemvagt og 2 bagvagter samt medicinsk speciallægevagt (speciallæge eller læge i sidste del af hoveduddannelsen). Vagtstrukturen evalueres og tilpasses løbende. Da afdelingen modtager patienter med alle medicinske sygdomme vil vagtarbejdet indeholde et betydeligt uddannelsesmæssigt potentiale. Det tilstræbes derfor, at vagtholdet dimensioneres efter, at der i vagten er tid til supervision, konferering og feedback fra mere erfarne kollegaer.

Der afholdes vagtkonference for afgående og tilgående vagthold med deltagelse af akutlæger og medicinsk speciallægevagt om eftermiddagen og om aftenen. Endvidere afholdes om morgenen for det afgående vagthold, KBU- og akutlæger en debriefingskonference inden den medicinske morgenkonferencen. For yderligere information henvises til [e-dok om vagtstruktur](#).

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Kompetencevurderingsmetoderne angivet i målbeskrivelsen er obligatoriske. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Målbeskrivelsen samt logbog med portefølje kan findes på Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi ([DSGH](#)) hjemmeside under [Uddannelse](#). Nedenstående tabeller giver et overblik mhp mål, mulige læringsmetoder og obligatoriske kompetencevurderingsmetode samt forventet tidspunkt for kompetencegodkendelse i uddannelsesforløbet.

Tabel med **Fælles Intern Medicinske kompetencer**

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
FIM1	Medicinske ekspert		- Selvstudier og klinisk erfaring - Konferencefremlæggelse og diskussion - lagttage andres arbejde (herunder epikrise-skrivning) - Undervise - Udarbejde instrukser - Udarbejde undervisningsmateriale - Deltagelse i teoretiske kurser	Struktureret interview/Casebaseret diskussion Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug fælles intern medicinsk hoveduddannelse Kompetencekortet anvendes som en interviewguide, for at sikre at man i samtalens løb berører væsentlige aspekter af kompetencen. De 14 forskellige sygdomsmanifestationer diskuteres ud fra samme kompetencekort (som altså kopieres i 14 eksemplarer)	
	1. Brystsmerter	Vagt			1-6
	2. Åndenød	Vagt			1-6
	3. Bevægeapparatets smerter	Vagt, Stg, Amb			1-6
	4. Feber	Vagt, Stg			1-6
	7. Ødemer	Vagt, Stg, Amb			7-12
	8. Mavesmerter og afføringsforstyrrelser	Vagt, Amb			7-12
	10. Bevidstheds påvirkning og/eller neurologiske udfald	Vagt, Stg			7-12

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
	11. Væske og elektrolytforstyrrelser	Vagt, Stg, Amb			7-12
	12. Det abnorme blodbillede	Vagt, Stg, Amb			7-12
	13. Forgiftningspatienten	Vagt, Stg			1-6
	14. Den shockerede patient	Vagt, Stg			1-6

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
FIM6	Gennemføre stuegang Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål nr. 1	Stg	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback Refleksion over gode og dårlige stuegange Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau	Direkte observation af stuegang, kompetencekort FIM6, (findes på DSIM hjemmeside)	6 - 10

FIM8	Sikre den gode udskrivelse Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, Medicinsk ekspert I samarbejde med det tværfaglige team sikre adækvat plan (plejeforanstaltninger , genoptræning, udredning) for patient, der udskrives. Formidle planen, således at det er klart for patient, hjemmepleje, praktiserende læge og evt. ambulatorielæge, hvad formål og plan for det ambulante forløb er.	Vagt, Stg, Amb	Læsning af journaler, refleksion over patientforløb i forbindelse med epikrise skrivning, træne epikrise-skrivning Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau	Audit af egne udskrivesnotater/epikriser Hjælpekema: auditskema FIM8 (findes på DSIM hjemmeside))	10-14
------	---	----------------	--	--	-------

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 1 - 15
GH1	Symptomer /Tilstande		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH1a-g Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
a	Abdominal smerter	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	8-12
b	Afføringsforstyrrelser	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	8-12
d	Malabsorption	Amb		Struktureret interview i klinikken	1-4
e	Abnorm leverbiokemi	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	13-15
GH2	Gastroesofageal refluks sygdom	Amb	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Struktureret interview i klinikken-skema GH2 Porteføljevurdering af 2 egne endoskopier Godkendt kursus i gastroenterologi	6-10
GH3	Ulcus sygdom	Vagt, Stg, Amb, Proc	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Struktureret interview i klinikken-skema GH3 Porteføljevurdering af 2 egne endoskopier Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	6-10

GH10	Procedurer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog, simulationstræning	Vurderingsskema GH10a-d	
a	Oesofago-gastro – duodenoskopi	Amb, Proc		Struktureret observation i klinikken "Køreprøve" Godkendt kursus i GI endoskopi	10-15

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Tværfaglig konference

Hver dag starter med en fælles morgenkonference kl. 8.30 (torsdag kl. 8.00).

Derefter er der specifikke tværfaglige konferencer i de specialespecifikke teams (afsnit) som tavlemøder om morgen samt som teamkonferencer alle hverdage i perioden kl. 12.30-13.00.

Nærmere information omkring konferencestrukturen på medicinsk afdeling og i akutafdelingen findes [her](#) (på Edok). og er resumeret:

- **Medicinsk vagt-debriefing konference**
Tid: Kl. 8-8.25 man+ons+fre. Kl. 7.30-7.55 tir+tor.
Deltagere: afgående vagthold fra Medicinsk afdeling: de to bagvagter, de to mellemvagter.
Formål: at de medicinske læger gennemgår og diskuterer vagtens svære cases (kliniske, organisatoriske, samarbejde/kommunikation). Det beslutes hvilken case og evt. problemer, der skal præsenteres ved morgenkonference til generel diskussion og information.
- **Medicinsk morgenkonference**
Tid: kl 8.30-8.40 hverdage (dog kl. 8.00 torsdage).
Deltagere: alle medicinske læger, der har fremmøde pågældende dag og afgående vagthold skal deltage (dog ikke læger med skopifunktion, der starter kl 8.00) .
Formål: Præsentere og fordele løsninger til ændringer i arbejdsplanen (hvert speciallægeteam har fast dag). Dagens case/dagens ITA case: kort oplæg fra vagtholdet.
- **Tavlemøder i de medicinske afsnit (MS1 – MS4)**
Tid: I alle medicinske afsnit afholdes tværfagligt tavlemøde kl. 8.45-senest 9.15 (Torsdag dog kl 9.05-9.30).
Deltagere: alle medicinske læger med dagfunktion på det enkelte afsnit, samt sygeplejersker med stuegangsfunktion samt koordinator og afd.spl.
Formål: Kort resume om status, inkl akutte episoder, og plan for alle patienter.
- **Middagskonferencer i de medicinske afsnit (MS1 –MS4)**
Tid: Kl. 12.30-13.00 (hverdage)
Formål: at stuegangsgående læger fremligger indlæggelsesplan og udskrivesplaner, samt forum for fremlæggelse og assistance til løsning af kliniske problemstillinger.

HU lægen forventes at deltage aktivt i afdelingens konferencer med eventuel fremlæggelse af kliniske problemstillinger

Konferencer i **Akutafdelingen**:

- **Teammøde**
Tid: Hverdage kl 8.45-9.00, i det enkelte team.
- **Weekend morgenkonference**
Tid: :: Kl 8.30-9.00.
Deltagere: alle tilgående og afgående vagtlæger fra medicinsk afdeling og akutafdelingen mødes.
Formål: Planlægning og koordinering af dagens opgaver.

- **Eftermiddagskonference**

Tid: Kl. 16-16.10 for alle, herefter kl 16.10-16.30 for medicinske vagthold, alle dage.

DELTAGERE: Alle tilgående og afgående vagtlæger fra medicinsk afdeling, samt i starten akutlæger og evt. læger fra andre vagthold.

FORMÅL: . at sikre status over opgaver og fordeling samt belægningsstatus og evt. handlinger i forhold til denne.

- Efterflg **Medicinsk Vagtkonference**: At sikre overlevering af væsentlige kliniske og organisatoriske problemstillinger til vagtholdet af opgaver på medicinske afsnit eller ITA eller lånesenge.

Form: Ledes af medicinsk bagvagt, men patienterne fremlægges af den læge, der har haft sidste kontakt med patienten. Alle andre akutte opgaver udenfor Akutafdelingen overleveres og fordeles.

Med. akutvagt, som er ansvarlig for afvikling af de akutte medicinske vagtopgaver, kan tage problemstillinger op ved mødet af relevans for afvikling af vagtopgaverne. Ønsker til *kompetencevurdering* eller til deltagelse i nye opgaver aftales her.

- **Natkonference**

Tid: kl. 21.30.

Deltagere: alle tilstedeværende læger fra Medicinsk afdeling og Akutafdeling. Vagthavende fra andre afdelinger tilknyttet Akutafdelingen deltager efter aftale. Flowkoordinator.

Formål: : Status på behandlingsplaner og flowdata; opgavefordeling for natten, løsning af aktuelle kliniske problemstillinger, fokus på *casepræsentation* til næste dags morgenkonf.

1.4.1 Undervisning

Der afholdes 2 x ugentligt formaliseret undervisning:

- Tirsdag morgen kl. 8.00 - 8.30 er der undervisning ved de yngre læger med henblik på at opnå kompetencer inden for formidling og evidens based medicine.
- Hver torsdag fra 8.00 - 9.00 er der morgenundervisning, som varetages af enten interne eller eksterne undervisere.
- Én torsdag om måneden er der lægemøde, hvor organisatoriske forhold og problemstillinger kan diskuteres.

Temaundervisning: 3 timer 3-4 gange årligt, med gennemgang af cases samlet af YL sammen med faciliterende speciallæger i emnet.

Introduktionsundervisning af nyansatte læger hvor speciallægerne gennemgår de hyppigste intern medicinske problemstillinger på akutafdelingen indenfor de enkelte specialer.

Herudover dagens case ved morgen conference, faglige konferencer i de enkelte specialer, staff-meetings og studiedage bl.a. i forbindelse med forskningstræning.

Det forventes at HU-læger deltager aktivt i afdelingens interne undervisning.

1.4.2 Kursusdeltagelse

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn til obligatoriske kurser, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge og skemalægger) om kursernes placering tidligst muligt.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles imødekomme af den ledende overlæge.

Der er i afdelingen fastlagt en **politik** for ansøgning til kursusdeltagelse. Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser, at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset, og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet

Forskningstræningsmodul

Formålet med forskningstræningsmodulet er at sikre, at HU lægen opnår kompetencer indenfor forskning. Modulet skal normalt være påbegyndt indenfor 2 år af HU-stillingens start og gennemført minimum 6 måneder før afslutning af uddannelsesforløbet.

Aftale om forskningstræning skal således være lavet (på initiativ af hoveduddannelseslægen) senest 24 måneder efter begyndt hoveduddannelse. Aftalen om indholdet af forskningstræningsprojektet bør indgås mellem 1. og 2. del af den teoretiske del af forskningstræning.

Dette uddannelsesmodul er obligatorisk for læger, som ikke har gennemgået ph.d.-uddannelse eller skrevet disputats.

Forskningstræningsmodulet har et maksimalt omfang svarende til **20 normale arbejdsdage** fordelt på 10 kursusdage og 10 dages selvstændigt arbejde med et mindre projekt samt vejledning og evaluering.

Teoretisk del består af i alt 10 dage med teoretisk kursusvirksomhed bestående af 2 universitets afholdte kurser (Modul I og Modul II) samt 3 dage individuelt arrangerede kursusvirksomhed. Universiteternes **kurser opdeles i et modul I og et modul II** (modul II afholdes kun i Aarhus). De fælles kurser i videnskabelig metode er opbygget af et grundmodul (modul I, 3 dage) og et fortsættelsesmodul (modul II, 4 dage). Man skal selv sørge for [tilmelding på AU's hjemmeside](#).

Inden du påbegynder forskningstræningsforløbet, skal du udfylde en **standardaftale** om det obligatoriske forskningstræningsmodul i Videreuddannelsesregion Nord. Aftalen udarbejdes mellem dig og din vejleder for forskningstræning. Aftalen skal indgå i din portefølje som dokumentation for gennemført og godkendt forskningstræningsmodul. Kopi af aftalen skal underskrives af PKL og sendes til Videreuddannelsessekretariatet.

Samlet mhp information om og praktiske forhold ved forskningstræning i hoveduddannelsesforløbet henvises til [Forskningstræning - Videreuddannelsesregion Nord](#) samt til lægefaglig [indstilling om forskningstræning i intern medicin: gastroenterologi og hepatologi](#).

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage

Ikke som udgangspunkt relevant for hoveduddannelsesforløbet. Ved særlige ønsker kontaktes UAO eller ledende overlæge.

1.6 Forskning og udvikling

På medicinsk afdeling er der stor interesse for forskning og afdelingen har en forskningsansvarlig overlæge. Flere af afdelingens speciallæger og hoveduddannelseslæger er aktive inden for forskning og udvikling, og der er derfor mulighed for at blive introduceret til forskning og komme i gang med projekter, og for uddannelseslæger god mulighed for at deltage i forskningsprojekter.

På Regionhospitalet - Randers er etableret en **forskningsenhed** med en forskningschef og på medicinsk afdeling er der en forskningsansvarlig overlæge, som kan bistå forskningsinitiativer. På afdelingen er de fleste overlæger i stand til at bistå som vejleder med forskningstræningsopgaven.

1.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetencer opnås ved selvstudier. Som ansat i Regionshospitalet – Randers har du adgang til en lang række medicinske tidsskrifter samt elektroniske, opslagsværker (f.eks. UpToDate) via [Fagbiblioteket](#) på Regionshospitalet- Randers.

2. Anden ansættelse

Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital, ansættelsesvarighed 15 mdr.

2.1 Præsentation af afdelingen / praksis

Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital

Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Afdeling på Aarhus Universitetshospital er en intern medicinsk afdeling med speciale i leversygdomme (hepatologi) og mave-tarmsygdomme (gastroenterologi). Afdelingen har regions- og højtspecialiserede funktioner i hepatologi og gastroenterologi samt endoskopi - og med hovedfunktion indenfor intern medicinske patienter.

Informationer om afdelingens behandlingstilbud, patient flow, normering og opbygning fremgår af afdelingens hjemmeside.

2.1.1 Introduktion til afdelingen / praksis

Der er udarbejdet særskilt introduktionsprogram, som du følger de første 3 dage. Introduktionsprogrammet fremsendes før ansættelsen sammen med uddannelsespapirer.

2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" (afsnit 5) er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet.

Afdelingen har en uddannelsesansvarlig overlæge samt to uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL).. Alle læger varetager vejlederfunktion, og alle læger har mulighed for at være vejleder for en yngre kollega. Uddannelseslægen tildeles en vejleder forud for ansættelsen, og der afsættes tid til første vejledersamtale (Introduktionssamtalen)

2.1.3 Uddannelsesvejledning

Der er afsat tider i de forskellige ambulatoriespor til vejledersamtaler. Planlægning og dokumentation af afholdte samtaler sker i RMUK (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration). Via dette system foregår godkendelsesproceduren for de individuelle uddannelsesplaner elektronisk.

Ved ansættelsens begyndelse tildeles den uddannelsessøgende læge en vejleder blandt afdelingens speciallæger.

Der vil som minimum blive afholdt introduktionssamtale, midtvejssamtale samt slutevalueringsamtale med vejleder. Med henblik på strukturering af disse samtaler benyttes de af Region Nord udarbejdede skemaer (forefindes elektronisk i RMUK lavet af Region MIDT). Før ansættelse fremsendes vejledning i at anvende elektroniske uddannelsesplaner og vejledersamtaler via RMUK samt en generel vejledning til hvordan vejledning skal foregå.

Det er vejlederens ansvar at sikre at den nye læge har modtaget introduktionsmateriale, uddannelsesprogram, arbejdsplan o. lign. inden tiltrædelsen. Vejleder sikrer også at der gennemføres introduktions-, evaluerings-, og slutsamtaler indenfor de angivne tidsrammer og at der udarbejdes en individuel uddannelsesplan for den nye læge i samarbejde med denne.

Vejlederen er "tovholder" for at der sikres løbende supervision af uddannelsesforløbet gennem det daglige samarbejde, gennem dublering af enkeltfunktioner og ved gennemgang af journalmateriale.

Der laves uddannelsesplaner i forbindelse med hver vejledersamtale. Denne arkiveres i det elektroniske RMUK system – og denne skal godkendes af uddannelsessøgende læge, vejleder samt den uddannelsesansvarlige overlæge.

2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Ambulatoriet er opdelt i gastroenterologiske og hepatologiske spor samt malign sygdom (neurokrine tumorer og primær levercancer) samt har et akut spor for speciallæger og læger under uddannelse.

Sengeafsnittet er opdelt i 3 grupper (teams) hvor de 2 af grupper (rød/gul gruppe) er med blandede gastroenterologiske og hepatologiske patienter samt patienter med generelle intern medicinske tilstande/sygdomme mens en gruppe (grøn gruppe) udelukkende har patienter med tarmsvigt/svær malabsorption til vurdering og op ernæring (enteralt/parenteralt).

Alle grupperne er bemandet med et team af speciallæger og læger under uddannelse på forskellige kompetenceniveauer. Den enkelte læge vil blive tilknyttet enten rød, gul eller grøn gruppe ved ansættelsen.

Hoveduddannelseslægen deltager i stuegangen, i ambulatoriarbejde og i vagten som 'bagvagt' i dag/aftentimer. Alle funktioner varetages på skift 1 til 3 gangen om ugen.

Alle opgaver bliver superviseret af læger på højere uddannelsesniveau (speciallæger). Der er vedvarende mulighed for vejledning og supervision fra læger på højere uddannelsesstrin.

2.2 Uddannelsesplanlægning

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

2.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Eksempler på væsentlige arbejdsfunktioner:

Ambulatoriefunktionen

Supervision og kompetencevurdering i ambulatoriet foregår som mesterlære. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarne kollega og ambulatoriepersonalet. Der er etableret parallelambulatorier, hvor uddannelseslægen sammen med mere erfarne læge har parallelle spor, hvor der er indlagt tid til supervision og kompetencevurdering (ved speciallæge). Når kompetencevurdering er gennemført får uddannelseslægen selvstændig funktion med mulighed for at søge hjælp ved mere erfarne læge. Uddannelseslægen forventes også at agere supervisor for mindre erfarne kollega efter ½ år

Stuegangsfunktionen

Der er afsat tid til gennemgang af patienterne på stuegangen ved tavlemøde i alle grupper (teamkonference før stuegang) – her deltager altid speciallæge tilknyttet teamet. Ved tavlemødet fordeles patienterne mellem de stuegangsgående læger efter kompetence og efter hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på jf. den individuelle uddannelsesplan. Det er planlagt at stuegangen på de første to patienter sker under supervision – og når uddannelseslægen er klar sker kompetencevurderingen ligeledes i forbindelse med stuegangen på de første to patienter. Kompetencevurderingen foretages af speciallæge i samarbejde med sygeplejerske, som deltager i stuegangen.

Tværfaglig konference

I starten af ansættelsen vil uddannelseslægen deltage i diverse tværfaglige konferencer (eksempelvis multidisciplinær team (MDT) cancerkonference – Biologisk/IBD – (inflammatorisk tarmsygdomme) konference, Leverknast konference, Patologi konference, Kirurg – medicin konference) uden selvstændig funktion. Efter at have deltaget i 2 konferencer vil uddannelseslægen få ansvar for at fremlægge patienter på konferencen under supervision fra mere erfarne kollega.

Vagtfunktion

Hoveduddannelseslæger i fase 2 og fase 4 deltager i den medicinske vagt og skadestuevagt i regi af den fælles akut afdeling (FAA) på Universitetshospitalet (hver dag er der 3 forvagter fra hospitalets medicinske afdelinger): Skadestuelægen, AKUT-læge (for AKUT afsnit 1 og afsnit 2) samt ekstra læge alle ugens dage. Fordelingen af vagtfunktionen roterer efter fast skema, så LMT forvagten fx er skadevagt hver 3. dag.

Som Skadestuelæge (HU fase 2) ser man alle intern medicinske patienter i skadestuen. HU i fase 4 (sidste år af uddannelsesforløb) fungerer som ansvarshavende Medicinsk Vagt i Akutafdelingen (MVA bagvagt) og vurderer alle akutte indlagte medicinske patienter i samarbejde med Akutafdelingens akut læge. Der er altid en akut læge i skadestuen mhp triagering, konferering og hjælp. Som Sweeper forvagt hjælper man hvor der er behov på hhv. AKUT1/AKUT2 eller skadestuen.

Om aften og natten dækker medicinsk fællesvagt i [Sydføljen/Sydsporet](#) de medicinske patienter på de medicinske sengeafdelinger ved akutte problemer.

Medicinsk fælles vagt i Sydføljen er organiseret således:

Dagtid (8-18): Alle afdelinger har egen for- og bagvagt.

Aften (18-23): Forvagt er altid læge med ret til selvstændigt virke

Nyremedicin: Forvagt til 23, bagvagt med vagt fra bolig.

LMT afdeling : Forvagt til 23 (deles med Q), overlægevagt med vagt fra bolig.

Rådighedsvagt (overlæge) kl. 16-08.

Infektionsmedicin: Forvagt til 23 (deles med V), bagvagt med vagt fra bolig.

Nat (alle dage 23-08): Fælles forvagt. Varetages af Blodsygdomme

Der er altid en speciallæge (overlæge) fra Lever-Mave-og Tarmsygdomme afdelingen i rådighedsvagt med mulighed for telefonisk konferering om akutte patienter i akutafdelingen eller på afdelingen.

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Kompetencevurderingsmetoderne angivet i målbeskrivelsen er obligatoriske. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Målbeskrivelsen samt logbog med portefølje kan findes på Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi ([DSGH](#)) hjemmeside under [Uddannelse](#). Nedenstående tabeller giver et overblik mhp mål, mulige læringsmetoder og obligatoriske kompetencevurderingsmetode samt forventet tidspunkt for kompetencegodkendelse i uddannelsesforløbet.

Tabel med **Fælles Intern Medicinske kompetencer**

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
FIM2	Kommunikator Indhente information fra patienter og pårørende eksempelvis stille relevante spørgsmål, lytte og forstå og give plads til samtalepartneren. Videregive og indhente information ved tværfaglige møder, ved stuegang og konferencer og i journalnotater og epikriser, eksempelvis både mundtligt og skriftligt kunne fremstille en problemstilling kortfattet og struktureret, samt formulere en konklusion.	Vagt., Stg, Amb	Identificere gode rollemøder Opsøge feedback	360-graders feedback	28 - 30

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
FIM3	Samarbejder Samarbejde med andre faggrupper, eksempelvis at planlægge sit eget arbejde under hensyntagen til andre personalegrupper og pårørende, vejleder og supervisere ved behov, overholde aftaler. Samarbejde indenfor egen faggruppe, eksempelvis være opmærksom på fælles arbejdsforpligtigelser, vejlede og supervisere ved behov, gøre fornuftigt brug af andres viden og erfaring.	Vagt, , Stg, Amb, Proc	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback SOL kurser	360-graders feedback	28 - 30

FIM4	Professionel Forholde sig etisk til en problemstilling, eksempelvis omtale patienter, kolleger og samarbejdspartnere respektfuldt, og overveje det etiske i en mulig behandling. Forholde sig til egne evner og begrænsninger, eksempelvis søge hjælp ved behov, kende egne læringsbehov, planlægge egen uddannelse, følge med i specialets udvikling, vedligeholde videnskabelig viden, forholde sig til egne karrieremuligheder.	Vagt, , Stg, Amb, Proc, Und	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback	360-graders feedback	28 - 30
FIM5	Leder- og administrator Administrere sin egen tid, eksempelvis blive færdig til tiden med stuegang/ambulatorie/vagtarbejde, samtaler, med andre opgaver og bevare	Vagt, , Stg, Amb, Proc	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback SOL kurser	360-graders feedback	28 - 30

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
	overblikket over opgaverne også i pressede situationer. Lede og fordele arbejdsopgaver, eksempelvis lede et vagthold, fordele opgaver i forbindelse med stuegang herunder vide, hvilke opgaver lægen bør bede andre varetage.				

Målnummer og kompetence mål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
FIM7	Varetage ambulatoriefunktion Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål FIM1	Amb	Opsøge feedback Identificere gode rollemodeller	360 graders feedback Struktureret interview med casebaseret diskussion (kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til intern medicinsk hoveduddannelse)	28 - 30

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
GH1	Symptomer /Tilstande		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH1a-g Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
c	GI – blødning	Vagt		Struktureret interview i klinikken	20-24
f	Icterus	Vagt, Stg, Amb		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken Porteføljevurdering af 2 egne bedside UL	20-24
GH6	Leverbetændelse		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog,	Vurderingsskema GH6a-c Godkendt kursus i hepatologi	
c	Alkoholisk hepatitis	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	24-28
GH7	Cirroze og komplikationer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH7a-c Godkendt kursus i hepatologi og avanceret gastroenterologi og hepatologi	
b	Ascites og komplikationer	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	16-20
c	Hepatisk encephalopati	Vagt, Stg, Amb		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken	20-24

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 16 - 30
GH10	Procedurer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog, simulationstræning	Vurderingsskema GH10a-d	
d	Laparocentese	Vagt, Amb, Proc		Struktureret observation i klinikken-GH10d	16-20

2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Uddannelse af HU lægen foregår også gennem deltagelse og fremlæggelse af patienterne ved afdelingens faste konferencer, der afholdes dagligt som morgen-, team- og middagskonferencer.

Herudover er der mulighed for uddannelse og klinisk udvikling ved afdelingens forskellige tværfaglige og multidisciplinære konferencer

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i/kan deltage - og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

Konferencer i afdeling LMT regi

Navn	Deltagere	Hyppighed + sted	Indhold	Læring
MDT(multi-disciplinær team) Levertumor (inkl. NUK-konf.)	Speciallæger fra LMT , MTK, Onkologi , R, NUK HU læger	Tirsdag og torsdag kl. 14.00 i R-konf.	Patient vurdering mhp cancerbehandling.	Patientforløb Terapi Organisation
Med/Kir-konf.	LMT (gastroenterologer + HU-læger), MTK og R	Sidste mandag i måneden kl. 15.00 på V eller P	Patientvurdering mhp medicinsk/kirurgisk behandling	Patientforløb Terapi Organisation
Patologikonf.	LMT (speciallæger + HU- læger) & Stephen Hamilton r	Tredje onsdag i måneden kl. 8.30 V-konf. (videokonf.)	Patientvurdering.	Patient diagnostik
Leverknast	LMT (hepatologer + HU- læger)	Anden mandag i måneden kl. 14.30 i V-konf.	Gennemgang af komplerede lever patienter	Patientforløb Diagnostik Behandling
V Røntgenkonf.	LMT	Hver dag kl. 9.00- 9.20 (ekskl. onsdag) på R	Gennemgang af patienter	Billeddiagnostik
V Morgen- konference	Alle LMT -læger	Hver dag kl. 8.30- 8.45. Nye ptt. gennemgås	Alle akut indlagte patienter samt på intensiv afdeling	Diagnostik Behandling

Navn	Deltagere	Hyppighed + sted	Indhold	Læring
V Gruppe-konference	Læger og sygeplejersker i hver gruppe (grøn/gul/rød gruppe)	Hver dag 8.45-9.00.	Alle gruppens ptt. vendes før stuegang	Patientforløb Diagnostik Behandling
V Middags-konference	Alle LMT-læger	Hver dag kl. 12.30-13.00, torsdag m. case 12.50-13.00..	Indlagte ptt. gennemgås	Patientforløb Terapi
Biologisk terapikonference	LMT (gastroenterologer + HU-læger)	Første tirsdag i måneden kl. 14.30-16.00 i V-konf. (fremover evt. hver anden uge)	IBD (inflammatoriske tarmsygdomme) knast patienter	Patientforløb Udredning Behandling
Videokonference med Aalborg (tarmsvigt)	Speciallæger (tarmsvigt)+ HU læger	Torsdag i ulige uger kl. 9.30-10.00 i V-konf.	Gennemgang af tarmsvigtspatienter	Udredning Behandling
TX-konference Rigshospitalet (videokonference)	LMT (hepatologer + evt. HU-læger)	Hver anden tirsdag, ulige uger. V-konf. kl. 13.30	Levertransplanterede patienter	Patientforløb Udredning Terapi

2.4.1 Undervisning

HU-lægens teoretiske viden og uddannelse sker ved regelmæssig deltagelse i samt indlæg ved HU i:

- Onsdagsundervisning : med fremlægning af forskningsresultater fra afdelingen eller andre afdelinger, fremlæggelse af "state of the art" præsentation af nye behandlinger, diagnostiske metoder etc.
- Plenar specialespecifik kompetence-evaluering og gennemgang af afdelingens kliniske lægefaglige kerneinstrukser ved HU-læger (fase 2 og fase 4): tilstedeværelse af fastudpegede speciallæger og gennemgang over 15 måneder af de højtspecialiserede kliniske kerne tilstande afdelingen udreder og behandler. (onsdag eftermiddage – 3 timers møder 4 gange over 15 måneder)
- Klinisk Forum (hver torsdag): "knast/kliniske problem: fremlæggelse af kliniske cases med kort gennemgang af klinisk problem og oplæg ved uddannelseslæger (minimum 2 gang om måneden ved uddannelseslæger

Som HU-læge deltager man i undervisning af studenter på afdelingen og det forventes, at uddannelseslægen tager del i oplæring af yngre kolleger og andre sundhedsprofessionelle i afdelingen. Alle læger, der har været på kursus eller har deltaget i konferencer skal fremlægge hovedpointer fra kurset/konferencen i forbindelse med undervisning på afdelingen.

2.4.2 Kursusdeltagelse

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i de obligatoriske generelle kurser, fælles intern medicinske kurser og specialespecifikke kurser. Eventuelt opstartes eller færdiggøres forskningsmodul under ansættelsen.

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn til obligatoriske kurser, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge og skemalægger) om kursernes placering tidligst muligt.

Se under afsnit 1.4.2 mhp oversigt over de obligate kurser i HU-forløbet (de generelle kurser, de fælles intern medicinske kurser samt de specialespecifikke kurser)

Der skal søges om fri til fravær til kurser, kongresser etc. Der kan sædvanligvis påregnes at få fri med løn (7,4 timer/dag) til faglige relevante kurser, hvis man har normal dagarbejde ifølge rulleskemaet. Vagter bør byttes. Der udbetales ikke løn for kurser på fridage. Der kan sædvanligvis maksimalt gives fri til 2 yngre lægers kursusdeltagelse ad gangen og kun under behørig hensyntagen til arbejdsplanen.

Kursusansøgninger afleveres til den ledende overlæge, som bevilger fri under forudsætning af, at der kan finde plads hertil i arbejdsplanen.

2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage

Ej relevant for hoveduddannelsesforløbet. Ved særlige ønsker kontaktes UAO eller ledende overlæge.

2.6 Forskning og udvikling

Forskningen på afdelingen er fokuseret på metaboliske, inflammatoriske og onkologiske forhold inden for gastroenterologi og hepatologi samt intestinal insufficiens (tarmsvigt).

Til LMT er tilknyttet et forskningslaboratorium, hvor en stor del af afdelingens undersøgelser og analyser foregår. Desuden har afdelingen ansat to projektsygeplejersker, som varetager de patientrelaterede opgaver i kliniske projekter i afdelingens kliniske forskningsenhed (clinical trial unit). Afdelingen initierer selv randomiserede kliniske forsøg samt deltager løbende i et stort antal sponsor-initierede kliniske forsøg.

Der er rig mulighed for, at HU lægen kan blive involveret i forskning med supervision, hvis vedkommende ønsker det, men der er intet krav om deltagelse,

2.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. Som ansat på Aarhus Universitetshospital har HU-lægen adgang (via AU Library, Sundhedsvidenskab) til en lang række medicinske tidsskrifter samt elektroniske muligheder for søgning i litteratur databaser og opslagsværker. Det forventes, at man under ansættelserne får læst DSGH's guidelines ([DSGH guidelines](#)).

3. Tredje ansættelse

Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet - Randers, ansættelsesvarighed 15 mdr.

Det forventes i denne ansættelse, at HU-lægen udviser faglig udvikling og selvstændigt kan forestå undersøgelse og behandling af indlagte og ambulante patienter.

Samtidig forventes det, at HU-lægen selvstændigt bidrager til de tværfaglige konferencer og HU-lægen opfordres til at tage aktiv del og medansvar i afdelingens dagligdag, tage initiativer til undervisning, højnelse af kvalitet og til at medvirke i udviklingsprojekter.

For beskrivelse af afdelingen henvises til afsnit 1 (side 9)

3.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Generelt deltager HU-lægen i alle funktioner indenfor specialiet herunder stuegang, ambulatorium og endoskopi. I alle funktioner er der vejledning og supervision af speciallægerne.

I fase 3 er HU lægen udelukkende tilknyttet det gastroenterologiske team. Foruden deltagelse i vagt forventes det at HU-lægen i fase 3 ugentlig har en stuegangs-, ambulatorie- og endoskopidag.

Ambulatoriefunktionen

Supervision og kompetencevurdering i ambulatoriet foregår som mesterlære. Uddannelseslægen introduceres til ambulatoriet af mere erfarende kollega og ambulatoriepersonalet.

Alle uddannelsessøgende læger har dagsfunktion i ambulatoriet. Der arbejdes efter parallelambulatorie princippet, således at der altid er en eller flere speciallæger til stede i ambulatoriet til sparring og supervision.

Endoskopi: Det tilstræbes at HU-lægen minimum har en ugentlig skopidag. I fase 3 varetager HU-lægen primært koloskopi. I arbejdsplanen allokeres altid en speciallæge til supervision af HU-lægen i endoskopien.

Kompetencerne, der skal opnås i denne ansættelse, fremgår af afsnit 3.3 nedenfor.

3.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Kompetencevurderingsmetoderne angivet i målbeskrivelsen er obligatoriske. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Målbeskrivelsen samt logbog med portefølje kan findes på Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi (DSGH) hjemmeside under [Uddannelse](#). Nedenstående tabeller giver et overblik mhp mål, mulige læringsmetoder og obligatoriske kompetencevurderingsmetode samt forventet tidspunkt for kompetencegodkendelse i uddannelsesforløbet.

Tabel med specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 31 - 45
GH4	Kronisk inflammatorisk tarmsygdom		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH4a-c Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
c	Mikroskopisk colitis	Amb		Struktureret interview i klinikken	38-42
GH6	Leverbetændelse		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog,	Vurderingsskema GH6a-c Godkendt kursus i hepatologi	
a	Viral hepatitis	Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	38-42
GH10	Procedurer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog, simulationstræning	Vurderingsskema GH10a-d	
b	Sigmoideoskopi og koloskopi	Amb, Proc		Struktureret observation i klinikken-GH10b "Køreprøve" Godkendt kursus i GI endoskopi	42-46

4. Fjerde ansættelse

Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Afdeling, Aarhus Universitetshospital, ansættelsesvarighed 15 mdr.

Det forventes i denne ansættelse, at HU-lægen udviser faglig udvikling og selvstændigt kan forestå undersøgelse og behandling af indlagte og ambulante patienter.

Samtidig forventes det, at HU-lægen selvstændigt bidrager til de tværfaglige konferencer og HU-lægen opfordres til at tage aktiv del og medansvar i afdelingens dagligdag, tage initiativer til undervisning, højnelse af kvalitet og til at medvirke i udviklingsprojekter.

HU i fase 4 (sidste år af uddannelsesforløb) fungerer som ansvarshavende Medicinsk Vagt i Akutafdelingen (MVA bagvagt) og vurderer alle akutte indlagte medicinske patienter i samarbejde med Akutafdelingens akut læge. Der er altid en akut læge i skadestuen mhp triagering, konferering og hjælp

Kompetencerne, der skal opnås i denne ansættelse, fremgår af afsnit 4.3 nedenfor.

Der henvises til afsnit 2 (side 22)

4.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Nedenfor er skitseret det ideelle forløb for tilegnelse af de kompetencer, der skal opnås i dette element af uddannelsesforløbet. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Kompetencevurderingsmetoderne angivet i målbeskrivelsen er obligatoriske. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Målbeskrivelsen samt logbog med portefølje kan findes på Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi (DSGH) hjemmeside under [Uddannelse](#). Nedenstående tabeller giver et overblik mhp mål, mulige læringsmetoder og obligatoriske kompetencevurderingsmetode samt forventet tidspunkt for kompetencegodkendelse i uddannelsesforløbet.

Tabel med Fælles Intern Medicinske kompetencer

Målnummer og kompetencemål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 - 60
FIM1	Medicinske ekspert 5. Vægttab	Amb, Stg, Vagt	- Selvstudier og klinisk erfaring - Konferencefremlæggelse og diskussion - lagttage andres arbejde (herunder epikrise-skrivning) - Undervise - Udarbejde instrukser - Udarbejde undervisningsmateriale - Deltagelse i teoretiske kurser	Struktureret interview/Casebaseret diskussion Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug fælles intern medicinsk hoveduddannelse Kompetencekortet anvendes som en interviewguide, for at sikre at man i samtalen løb berører væsentlige aspekter af kompetencen. De 14 forskellige sygdomsmanifestationer diskuteres ud fra samme kompetencekort (som altså kopieres i 14 eksemplarer)	50- 54
	6. Fald og Svimmelhed	Vagt			50-54
	9. Den terminale patient	Stg			50-54

Målnummer og kompetencemål (svarende til Målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 - 60
FIM9	Akademiker, Professionel Med rutine kunne anvende databaser, fx Pubmed, videnskabeligt bibliotek eller andre tilgange til en evidensbaseret litteratursøgning Formidle et videnskabeligt budskab til kolleger og andet personale ved hjælp af forskellige hjælpemidler som overhead, grafiske IT-programmer og lign. Angive struktur i en præsentation I vagtfunktion, på stuegang eller i ambulatoriet: Identificere faglige problemstillinger som kræver personlige studier (lærebøger, litteratursøgning, guidelines mv.) Identificere faglige problemstillinger som kræver kvalitetssikring, herunder gældende retningslinjer og videnskabelig evidens Problematisere, kondensere og fremlægge en sygehistorie	Und, Vagt, Stg, Amb	Afdelingsundervisning Udarbejde EBM-opgave (evidens baseret opgave) og fremlægge resultaterne heraf Refleksion over og diskussion af arbejdsfunktioner sammen med daglig klinisk vejleder	Bedømmelse af opgave og præsentation. Kompetencekort FIM9 (findes på DSIM hjemmeside)	50 - 54

Tabel med **specialespecifikke Gastroenterologiske-Hepatologiske kompetencer**

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 -60
GH1	Symptomer /Tilstande		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH1a-g Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
g	Akut/subakut leversvigt	Vagt, Stg		Struktureret interview i klinikken	54-58
GH4	Kronisk inflammatorisk tarmsygdom		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH4a-c Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
a	Mb. Crohn	Vagt, Stg, Amb		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken Porteføljevurdering af 3 egne endoskopier	54-58
b	Colitis ulcerosa	Vagt, Stg, Amb		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken Porteføljevurdering af 3 egne endoskopier	54-58

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 -60
GH5	Pankreas sygdomme	Stg, Amb	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Struktureret interview i klinikken-skema GH5 Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	46-50
GH6	Leverbetændelse		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog,	Vurderingsskema GH6a-c Godkendt kursus i hepatologi	
b	Autoimmun leversygdomme	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	42-46
GH7	Cirrose og komplikationer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Vurderingsskema GH7a-c Godkendt kursus i hepatologi og avanceret gastroenterologi og hepatologi	
a	Øsofagus og fundus varicer	Vagt, Stg, Amb, Proc		Struktureret observation i klinikken Struktureret interview i klinikken Porteføljevurdering af 1 bandingprocedure	46-50

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivelsen)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen(er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 -60
GH8	Ernæringsterapi ved gastro-hepatologiske sygdomme	Stg, Amb	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog	Struktureret interview i klinikken-skema GH8 Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	46-50
GH9	GI cancer	Vagt, Stg, Amb	Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning, kursus	Vurderingsskema GH9a-c Godkendt kursus i gastroenterologi og hepatologi	
a	Øvre GI cancer	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	54-58
b	Kolorektal cancer	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	50-54
c	Primær og sekundær levercancer	Vagt, Stg, Amb		Struktureret interview i klinikken	50-54
GH10	Procedurer		Klinisk arbejde/mesterlære, selvstudium, afdelingsundervisning instruksudarbejdelse, kursus, læringsdagbog, simulationstræning	Vurderingsskema GH10a-d	

Målnummer og kompetence mål (svarende til målbeskrivels en)	Konkretisering af mål	Arbejdsfunktion(er) (arbejdsfunktioner, der giver mulighed for opnåelse af kompetencen/er) Amb: ambulatorium Stg: stuegang Vagt: vagtarbejde Proc: procedure udførelse Und: undervise/uddanne	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse Måned 46 -60
c	Bedside abdominal ultralyd	Vagt, Amb, Stg, Proc		Struktureret observation i klinikken-GH10c "Køreprøve" Godkendt kursus i hepatologi	54-58

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.evaluer.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.evaluer.dk, som den yngre læge kan tilgå fra den elektroniske logbog.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.evaluer.dk. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen ([Inspektorordningen](#)) og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

5.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg ([Specialespecifikt uddannelsesudvalg](#)) er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge.

¹ Retsinformation – De regionale råd for lægers videreuddannelse

² Sundhedsstyrelsen - Inspektorordning

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted.

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside

Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi ([DSGH](#))

Dansk Selskab for Intern Medicin ([DSIM](#))

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning: [Uddannelse og Karriere](#).

Karriereværket: [Karrierevalg](#).

7. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
Lægefaglig direktør	Har det overordnede ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
UKO - Uddannelseskoordinerende overlæge	Har ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	På alle hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord er det i praksis den/de uddannelseskoordinerende overlæger, som varetager udvikling og drift af den lægelige videreuddannelse i samarbejde med den lægefaglige direktør, center- og afdelingsledelserne og de uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL).
Center- /afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen. UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske vejledere, der er et uddannelsestrin højere end uddannelseslægen kan

		efter delegation fra UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende yngre læge		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen. PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer. PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit. Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbesøg – se afsnittet "Evalueret af den lægelige videreuddannelse").

7.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder / tutorlæge. Uddannelseslægen og hovedvejleder / tutorlægen er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af hovedvejleder / tutorlægen/ UAO, samt uddannelseslægen. Da uddannelsesprogrammet beskriver idealforløbet for uddannelsen, er formålet med den individuelle uddannelsesplan at beskrive afvigelser fra standardforløbet.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder / tutorlæge at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler. Til brug ved samtalerne er udviklet en app "Vejledning", hvor der er samlet centrale dokumenter og vejledninger til brug under din uddannelse.

7.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestering, foregår elektronisk i www.logbog.net. Logbogen findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

7.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.

på afdelingen / i praksis.